

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۱ از ۱۱	صورتجلسه کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی ☐ عادی ☐ فوق العاده ☒ مشترک رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکارخانم سعیدی محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۷ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵ ساعت شروع: ۱۰ ساعت خاتمه: ۱۲	
------------------------------------	---	---

دستور کار جلسه:

✓ بررسی ظرفیت‌های صادرات خدمات فنی و مهندسی و معدن به افغانستان و نیز، روند اجرای تفاهم‌نامه خراسان رضوی و افغانستان

❖ اهم موارد مطرح شده:

✓ محسن خندانل، رئیس کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره‌ای و عمران اتاق خراسان رضوی:

صادرات خدمات فنی و مهندسی با دیگر حوزه‌ها تفاوت‌های بنیادین دارد و باید به طور ویژه مورد توجه قرار گیرد. افغانستان با برخورداری از معادن متنوع و عناصر کمیاب، فرصت بزرگی برای همکاری‌های اقتصادی فراهم کرده است و باید از این شرایط استفاده کرد.

بر اهمیت هدف‌گذاری مشترک برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های بازار افغانستان و توسعه صادرات به این کشور تاکید می‌شود. افغانستان با وجود تحولات گسترده، همچنان بازاری ناشناخته است و پروژه‌های عمرانی آن فرصت‌های کم‌نظیری برای حضور شرکت‌های ایرانی ایجاد کرده است.

به شاخص‌های ریسک در نقشه جهانی سازمان توسعه تجارت اشاره کرد و باید ریسک‌های سیاسی و اقتصادی افغانستان جدی گرفته شود و ورود دقیق و هوشمندانه به بازار افغانستان لازم است.

در حالی که صادرات کالا فرآیندی مشخص دارد، صدور خدمات فنی مهندسی به دلیل حضور در مناقصه‌ها، ارائه ضمانت‌نامه‌ها و مدیریت پروژه‌ها با پیچیدگی‌ها و ریسک‌های بیشتری مواجه است. همچنین، مسائلی همچون مشکلات انتقال مالی، صدور ضمانت‌نامه‌ها، اخذ ویزا و بی‌ثباتی سیاسی، فعالیت در افغانستان را دشوار کرده است؛ هرچند کشورهایی مانند ازبکستان و چین در این بازار حضوری فعال دارند.

ایجاد پایگاه‌های کاری هدایت راهبردی خدمات فنی و مهندسی در افغانستان به‌عنوان نقطه شروع حضور مستمر فعالان حوزه خدمات فنی و مهندسی ایرانی در این کشور را لازم دانست. آشنایی با قوانین و فرهنگ کاری این کشور برای موفقیت ضروری است. افغانستان باید به‌عنوان کشور هدف در سیاست‌های صادراتی ایران تعریف شود و شاخص‌های ریسک در حوزه خدمات فنی مهندسی به‌طور مستقل بررسی و بازنگری شود.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۲ از ۱۱	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی			
	☒ مشتري	☐ فوق العاده	☐ عادي	
	مجلسه: ساختمان شماره ۱ ساعت خاتمه: ۱۲	دبیر جلسه: سرکار خانم سعیدی ساعت شروع: ۱۰	رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵	

همچنین به نبود دستورالعمل‌های مشخص گمرکی برای صدور خدمات فنی مهندسی و مشکلات بیمه‌ای و تامین اجتماعی در پروژه‌های برون مرزی اشاره شد و آموزش نیروی انسانی متخصص آشنا با فرهنگ صادراتی را از طریق دانشگاه‌ها و مراکز فنی و حرفه‌ای ضروری است.

پیشنهاد تشکیل کمیته‌های تخصصی برای حمایت از صادرات خدمات فنی مهندسی به افغانستان را مطرح کرد.

✓ غلامرضا نازپرور ، رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق خراسان رضوی:

ایران و افغانستان در تجارت مواد معدنی با ناترازی صادرات و واردات مواجه‌اند، افغانستان کالاهای صادراتی چندانی ندارد و عمدتاً واردکننده محصولات ایرانی است. یکی از جذاب‌ترین زمینه‌های همکاری با این کشور حوزه معدن است و تاکید ما بر بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود در این حوزه است .

این استان در کشور از نظر تعداد کارشناسان حوزه معدن و متالورژی در رتبه نخست قرار دارد و ظرفیت‌های قابل توجهی برای توسعه همکاری‌های معدنی با افغانستان در اختیار دارد که باید از آن استفاده نمود.

✓ حسین محمدیان ، رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق خراسان رضوی:

رئیس اتاق ایران بر تفویض کار حوزه افغانستان به خراسان تاکید دارد و این موضوع اهمیت جایگاه اتاق مشترک ایران و افغانستان را دوچندان کرده است.

با وجود مشکلات اقتصادی، شرایط امروز حساس‌تر از گذشته است و نیازمند نگاه جدیدی به افغانستان هستیم. باید با سفرهای میدانی ذهنیت‌های پیشین را تغییر دهیم و در راستای توسعه تعاملات تجاری با این کشور گام برداریم.

به سرمایه‌گذاری‌های کلان چین در ایران و افغانستان، اشاره کردند .سطح ترانزیت کالا از طریق افغانستان توسط چین و ازبکستان به‌طور چشمگیری افزایش یافته و این کشورها جایگاه اقتصادی خود را در منطقه تقویت کرده‌اند و ایران و به ویژه استان خراسان رضوی نباید از این مهم غافل شوند.

در هفته‌های اخیر همکاری‌های مهمی میان فعالان اقتصادی افغانستان و خراسان رضوی آغاز شده و این روند باید با جدیت ادامه یابد تا استان ما نقش پیشرو خود را در تجارت با افغانستان تثبیت کند.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۳ از ۱۱	صورتجلسه کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی ☐ عادی ☐ فوق العاده ☒ مشترک رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکارخانم سعیدی محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۷ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵ ساعت شروع: ۱۰ ساعت خاتمه: ۱۲	
------------------------------------	---	---

✓ آریو برزن مافی ، نائب رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق خراسان رضوی:

علی‌رغم تلاش‌های انجام‌شده، بسیاری از ولایت‌های افغانستان فاقد زیرساخت‌های اساسی همچون جاده، آب و برق هستند و همین امر فعالیت‌های معدنی را غیرعملی ساخته است.

طرف های افغانستانی برداشت درستی از پتانسیل‌ها و شرایط واقعی فعالیت‌های معدنی ندارد و این موضوع مانع جدی همکاری‌هاست. در شرایطی که زیرساخت‌های فنی در دولت افغانستان از بین رفته، صدور خدمات مهندسی می‌تواند مسیر جایگزین توسعه اقتصادی باشد.

باید زمینه ایجاد شرکت‌هایی با گرید معتبر مهندسی فراهم گردد تا پروژه‌ها در ولایت‌های افغانستان و مناطق همجوار به‌طور جدی دنبال شود و تقویت دفاتر شرکت‌های خدمات فنی مهندسی حوزه معدنی لازم است.

به عدم پایبندی طرف افغانستانی به برخی قراردادهای اشاره کردند و این مسئله ریسک فعالیت‌ها را افزایش داده و ضرورت دارد مدت قراردادهای کوتاه‌تر شده و با حمایت وزارت امور خارجه انسجام بیشتری در این همکاری‌ها ایجاد شود.

✓ عباس غیب‌دوست، نایب رئیس کمیسیون خدمات فنی، مهندسی مشاوره‌ای و عمران اتاق خراسان رضوی:

نیز بر تمرکز در حوزه معدن و مهندسی مشاور برای توسعه تعاملات اقتصادی با افغانستان تاکید کرد و گفت: در خراسان رضوی بیش از ۳۰۰ شرکت مهندسی مشاور فعال هستند که سه شرکت آن در حوزه معدن دارای رتبه‌های برتر ملی‌اند. کیفیت پروژه‌های این شرکت‌ها مطلوب بوده و بایستی به این ظرفیت توجه نمود .

با توجه به اینکه افغانستان در بخش مسکن نیاز به خدمات تخصصی نظیر نقشه‌برداری و آزمایش‌های ژئوتکنیک دارد، استان خراسان رضوی دارای ۲۸ شرکت مهندسی مشاور در حوزه ژئوتکنیک و ۲۶ شرکت بزرگ در زمینه نقشه‌برداری است که از توان فنی بالایی برخوردارند. به جای ایجاد دفاتر جدید، باید ظرفیت‌های موجود در حوزه طراحی، نظارت، آزمایشگاه و آموزش به‌طور بهینه به کار گرفته شوند، چرا که ارزش افزوده بالایی دارند، ریسک کمی متوجه آنهاست و می‌توانند در توسعه صادرات خدمات فنی مهندسی مؤثر باشند.

صدور خدمات طراحی فنی و مهندسی علاوه بر تقویت صادرات خدمات، نقشی کلیدی در پشتیبانی از صادرات کالاهای فنی مهندسی به کشورهای همسایه، به‌ویژه افغانستان دارد و باعث کاهش وابستگی به واردات می‌شود.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۴ از ۱۱	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی			
	☒ مشترک	☐ فوق العاده	☐ عادی	
	دبیر جلسه: سرکار خانم سعیدی تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵ محل جلسه: ساختمان شماره ۱ ساعت شروع: ۱۰ ساعت خاتمه: ۱۲ شماره جلسه: ۷			

✓ الهه سعیدی، دبیر کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی اتاق بازرگانی استان خراسان رضوی:

این تفاهم نامه می تواند نقطه عطفی در تقویت صادرات باشد. بر همین اساس، جلسات متعددی با حضور فعالان بخش خصوصی و مسئولان استانی برای پیگیری این موضوع برگزار شده است.

مهم ترین مانع فعلی، سیاست های مرتبط با رفع تعهد ارزی و اختلاف نرخ ارز رسمی و نیمایی است که حدود سه تا چهار درصد برآورد می شود و اثر قابل توجهی بر کاهش توان صادراتی داشته است. به طوری که کاهش ۶ درصدی صادرات استان به افغانستان طی سه ماهه نخست سال جاری و افت تعداد تردد کامیون ها از دو هزار ۲۰۰ به ۸۰۰ دستگاه، از تبعات این سیاست ها بوده است.

بازار گسترده خدمات فنی و مهندسی و اشتراکات فرهنگی با افغانستان از جمله ظرفیت های مهم خراسان رضوی برای توسعه همکاری های منطقه ای است و علاوه بر صادرات کالا، حوزه های آموزش، محیط زیست و خدمات فنی و مهندسی می توانند به عنوان محورهای جدید همکاری میان دو طرف تعریف شوند.

با توجه به انعقاد تفاهم نامه های منطقه ای و اهمیت تقویت تجارت استان با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، این رویکرد می تواند علاوه بر گسترش بازارهای صادراتی، زمینه افزایش درآمدهای ارزی و توسعه پایدار اقتصادی استان را فراهم سازد.

همچنین به بازگشت حدود سه هزار ۳۰ هزار دانش آموز افغان به کشور افغانستان، نمایشگاه توانمندی های زنان و دختران افغانستانی تمرکز بر توانمندسازی این قشر باید در اولویت برنامه های استان قرار گیرد تا ضمن حمایت از آنان، روابط فرهنگی و اقتصادی میان دو کشور تقویت شود.

✓ شهریار زهدی، دبیر کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره ای و عمران اتاق بازرگانی استان خراسان رضوی:

توجه ویژه به گشایش بازارهای جدید و یا حفظ نقش آفرینی و سهم بازارهای موجود به خصوص در زمینه صدور خدمات مشاوره ای و فنی لازمه رسیدن به توسعه منطقه ای و به خصوص صادراتی استان در بخش خدمات می باشد. صدور خدمات اینچنین خود مقدمه ای بر رشد صادرات سایر شاخه های تجاری و کالایی در ادامه زنجیره تأمین خواهد بود.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۵ از ۱۱	صورتجلسه کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی ☐ عادی ☐ فوق العاده ☒ مشترک رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکارخانم سعیدی محل جلسه: ساختمان شماره ۱ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵ ساعت شروع: ۱۰ ساعت خاتمه: ۱۲ شماره جلسه: ۷	
------------------------------------	--	---

✓ عماد رجحانی ، دبیر کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی استان خراسان رضوی:

شرایط خاص بازار معدنی افغانستان موجب شده تمرکز عمدتاً بر استخراج باشد و بخش خدمات فنی و پشتیبانی مهندسی کمتر توسعه یابد.

حساسیت و بدبینی‌هایی نسبت به فرآوری مواد خام فروشی در افغانستان وجود دارد و سختگیری‌های کمیته‌های معدنی این کشور نیز مرتبط با این حوزه فعالیت‌ها را با پیچیدگی روبه‌رو کرده است. با توجه به این موضوع، در حال حاضر طبقه‌بندی فعالیت‌ها و معرفی کامل خدمات مهندسی تمرکز بر صادرات خدمات فنی و مهندسی حوزه معدن بجای خرید مواد خام می‌تواند راهگشای توسعه همکاری‌ها باشد.

قراردادهای معدنی افغانستان در سپتامبر ۲۰۲۳ حدود هفت میلیارد دلار ارزش داشته است و این رقم سه و نیم برابر صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران است و نشان‌دهنده ظرفیت بالای این بازار است.

توسعه همکاری با افغانستان در این حیطه، نیازمند به کارگیری مدل‌های خلاقانه، ایجاد و تقویت شرکت‌های پشتیبانی حوزه معدن ایجاد دفاتر فنی، هم‌پیمانی تاکتیکی و تعریف بسته‌های خدمات ویژه همراه با مدیریت ریسک است.

کشورهایی چون مانند چین، پاکستان، ترکیه و استرالیا سرمایه‌گذاری‌های گسترده‌ای در بخش معدن افغانستان انجام داده‌اند، در حالی که ایران هنوز جایگاه مطلوبی به دست نیاورده است.

لزوم سازماندهی دفاتر فنی و ایجاد شبکه‌های همکاری میان شرکت‌ها تاکید می‌شود، توسعه ظرفیت‌های آموزشی، خدمات آزمایشگاهی، بیمه و مشاوره فنی باید در دستور کار شرکت‌های ایرانی قرار گیرد.

✓ محمود سیادت، رئیس اتاق مشترک ایران و افغانستان؛

از وضعیت فعلی صدور خدمات فنی و مهندسی انتقاد کردند. پیش‌تر، سازمان‌ها برای صدور خدمات پاداش پرداخت می‌کردند؛ اما امروز نه‌تنها این پاداش حذف شده بلکه جریمه نیز وضع می‌شود.

به نبود ساختار مشخص برای ثبت سوابق تجربیات فعالان ایرانی در افغانستان اشاره کردند. ده‌ها نفر در پروژه‌های مختلف این کشور فعالیت کرده‌اند، اما هیچ رزومه و مستندی از کارهای آنان ثبت نشده است. لازم است فشارهای قانونی و مالیاتی برای ساماندهی این حوزه اعمال شود تا حداقل در نبود مشوق‌ها، شفافیت و پاسخگویی تقویت گردد.

همچنین پیشنهاد داد کنسرسیوم‌های تخصصی و جلسات محدودتر برای دستیابی به نتایج عملی تشکیل شوند.

توسعه همکاری‌های اقتصادی میان دو کشور نیازمند هم‌افزایی و مشارکت همه دستگاه‌هاست و تصور پیشبرد این روند بدون همراهی سایر نهادها، هم اشتباه و هم غیرواقع‌بینانه خواهد بود.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۶ از ۱۱	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی ☐ عادی ☐ فوق العاده ☒ مشترک رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکار خانم سعیدی محل جلسه: ساختمان شماره ۱ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵ ساعت شروع: ۱۰ ساعت خاتمه: ۱۲ شماره جلسه: ۷	
------------------------------------	--	---

بیش از دو دهه است که در این منطقه فعال بوده ایم؛ اما اکنون فرصت های سرمایه ای و بازار بالقوه ای همچون افغانستان وجود دارد که نباید نادیده گرفته شود.

باید با دقت و قاطعیت ریسک ها را بسنجیم و در پروژه های در حال رشد در غرب و جنوب افغانستان که شرکت های بزرگ مهندسی با سرمایه های کلان حضور دارند، تصمیمات هوشمندانه اتخاذ کنیم.

یکی از موانع اصلی سرمایه گذاری را فقدان سازوکارهای حمایتی و زیرساخت های جذب سرمایه است. کشاورزی، باغداری و آبیاری در افغانستان ظرفیت های بالقوه ای دارند که می توانند زمینه ساز فرصت های اقتصادی مهم باشند .

نسبت به عقب ماندن از رقبا هشدار دارد، اگر دست روی دست بگذاریم، کشورهای دیگر، به ویژه ازبکستان که اخیراً قراردادهای بزرگی را در افغانستان امضا کرده است، به راحتی جای ایران را در بازار این کشور خواهند گرفت.

هیات مدیره اتاق مشترک با جلسات منظم و بهره گیری از تخصص ها، به دنبال ایجاد ساختاری تخصصی و کاربردی برای تقویت همکاری های مشترک است .

✓ محمدرضا موسوی، از فعالان اقتصادی استان ؛

به چالش های سرمایه گذاری در افغانستان اشاره کردند. نبود حمایت دیپلماتیک و سازوکار مشخص برای حل اختلافات از موانع جدی در مسیر توسعه همکاری های اقتصادی و معدنی با افغانستان است که باید به طور جدی مورد توجه قرار گیرد.

✓ شیرآقا حبیبی، یکی از فعالان اقتصادی افغانستانی در ایران ؛

از عدم ورود عملی و اجرایی شرکت های ایرانی به بازار افغانستان به رغم برگزاری نشست ها، همایش ها و امضای تفاهم نامه های متعدد انتقاد کرد. متأسفانه قراردادها عمدتاً در سطح کاغذ باقی مانده اند.

شرایط امنیتی افغانستان نسبت به گذشته تغییر کرده و این کشور به منبعی برای فرصت های اقتصادی و معدنی تبدیل شده است، اما بسیاری از فعالان اقتصادی ایران شناخت کافی از واقعیت های این بازار ندارند.

حبیبی بر ضرورت تغییر نگاه فعالان اقتصادی و بهره برداری از ظرفیت های معدنی افغانستان تأکید کرد و این حوزه می تواند فرصت های قابل توجهی برای سرمایه گذاران و شرکت های ایرانی فراهم آورد.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۷ از ۱۱	صورتجلسه کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی ☐ عادی ☐ فوق العاده ☒ مشترک رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکارخانم سعیدی محل جلسه: ساختمان شماره ۱ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵ ساعت شروع: ۱۰ ساعت خاتمه: ۱۲ شماره جلسه: ۷	
------------------------------------	---	---

✓ محمد ابراهیم پور، رئیس هیات مدیره پایانه صادراتی چناران؛

باید مشخص شود که امنیت موجود برای شهروندان افغان است یا سرمایه گذاران خارجی. سیاه نمایی مفرط آسیب زننده است اما نگاه خوش بینانه بدون بررسی واقعیت ها نیز خطاست.

سرمایه گذاری در افغانستان نیازمند اشتیاق و اعتماد دوطرفه است و نباید انتظار داشت در کوتاه مدت به نتیجه برسد. سرمایه گذاری در معادن و مناطق ویژه اقتصادی موقعیت استراتژیک است. اولویت در این مناطق باید آموزش و انتقال دانش فنی باشد.

به تجربه ازبکستان در تعامل تجاری با افغانستان اشاره کرد. این کشور با تکیه بر مزیت های معدنی خود توانسته فرآوری محصولات را توسعه دهد. ایران نیز باید طراحی اقتصادی مناسبی برای بهره برداری از منابع معدنی در دستور کار قرار دهد.

✓ حسین نکاحی، رئیس نظام مهندسی معدن خراسان رضوی؛

بر ضرورت هماهنگی بیشتر میان دستگاه های مختلف و استفاده بهینه از ظرفیت های داخلی تاکید کرد و حضور چهار هزار عضو در این نظام و سهم ۱۰ درصدی استان از ظرفیت های معدنی کشور را مطرح کردند: در حالی که ادعاهای متعددی درباره جایگاه خراسان رضوی در حوزه معدن وجود دارد، هنوز مشکلات جدی در ساختارها و هزینه های بالای فعالیت شرکت های مهندسی و معدنی در استان دیده می شود.

این شرکت ها باید قواعد حرفه ای را رعایت کرده و در مسیر کسب گریدهای معتبر معدنی حرکت کنند. تشکیل شرکت های منسجم مهندسی و معدنی در استان ها را اقدامی ضروری برای دستیابی به توسعه پایدار دانست.

✓ حمید بابازاده، رئیس اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی؛

به تحلیل ریسک ها و فرصت های سرمایه گذاری در افغانستان پرداخت و نکات کلیدی را به فعالان اقتصادی در این حیطه را یادآور شد.

افغانستان بر اساس طبقه بندی های بین المللی در حوزه ریسک دارای «گرید هفت» است؛ یعنی در بالاترین سطح ریسک قرار دارد. ایران نیز گرید هفت محسوب می شود؛ اما شرایط افغانستان به دلیل عدم به رسمیت شناختن بین المللی و مشکلات امنیتی، پیچیده تر و پرچالش تر است.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۸ از ۱۱	صورتجلسه کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی			
	☒ مشترک	☐ فوق العاده	☐ عادی	
	محل جلسه: ساختمان شماره ۱ ساعت شروع: ۱۰ ساعت خاتمه: ۱۲	دبیر جلسه: سرکارخانم سعیدی تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵	رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان شماره جلسه: ۷	

صندوق ضمانت صادرات در ایران هرچند پوشش دهنده ریسک های سیاسی و اقتصادی است؛ اما عملاً قادر به حمایت از فعالیت های تجاری در افغانستان نیست؛ زیرا این کشور از سوی نهادهای بین المللی به رسمیت شناخته نشده و بیمه های بین المللی پوششی برای آن ارائه نمی دهند.

توصیه نمی کنم بدون حضور میدانی وارد این بازار شوید. سفرهای متعدد به افغانستان، گفت و گو با مردم و مسئولان و درک واقعی فضای کسب و کار پیش شرط موفقیت در این حوزه است .

مطالعه دقیق قوانین مالی، حقوقی و اداری افغانستان ضروری است و قراردادهای تجاری باید بر اساس قوانین این کشور تنظیم شوند. همچنین، در صورت امکان باید بندهایی برای کاهش ریسک در قرارداد گنجانده شود.

عدم پذیرش ضمانت نامه های صادر شده در ایران یکی از مهم ترین مشکلات فعالان اقتصادی ایرانی در صادرات خدمات فنی مهندسی است. در واقع، پروژه های مناقصه ای افغانستان، تنها ضمانت نامه های صادر شده در داخل این کشور را معتبر می دانند.

برای دریافت ضمانت نامه، شرکت ها باید در بانک های افغانستان حساب باز کنند و پس از اعتبارسنجی، مبلغی معادل ۵۰ تا ۱۰۰ درصد ارزش سپرده را به صورت نقدی نزد بانک قرار دهند. به عنوان نمونه، در قرارداد یک میلیون دلاری، دست کم ۱۰۰ هزار دلار باید نقداً سپرده گذاری شود؛ امری که برای بسیاری از سرمایه گذاران چالش برانگیز است.

با وجود پتانسیل های بالای این کشور، زیرساخت های توسعه بخش معدن فراهم نیست و به همین دلیل سرمایه گذاری ها بیشتر به حوزه خدمات و اکتشاف محدود می شود .

سرمایه گذاری مستقیم در معادن افغانستان، به دلیل ریسک بالا و نبود ضمانت های کافی، باید با احتیاط و مطالعه انجام گیرد.

✓ **سورنا صراف زاده، عضو کمیسیون خدمات فنی مهندسی، مشاوره ای و عمران اتاق خراسن رضوی؛**

اعتماد سازی را پایه و اساس جذب سرمایه گذاری استو بدون ایجاد اعتماد نمی توان محیطی امن برای سرمایه گذاران فراهم کرد.

✓ **احسان نظامی، از فعالان این حوزه ؛**

به کارگیری نیروهای بومی و مقیم افغانستان را بهترین راهکار برای موفقیت در بازار این کشور است، استفاده از ظرفیت نیروهای محلی می تواند بسیاری از مشکلات موجود در اجرای پروژه ها را برطرف کند.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۹ از ۱۱	صورتجلسه کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی ☐ عادی ☐ فوق العاده ☒ مشترک			 اتاق بازرگانی، صنعت و معدن و تجارت خراسان رضوی
	رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکارخانم سعیدی محل جلسه: ساختمان شماره ۱ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵ ساعت شروع: ۱۰ ساعت خاتمه: ۱۲ شماره جلسه: ۷			

❖ مصوبات جلسه:

ردیف	دستور کار	شرح مصوبه	اقدامات مرتبط	مهلت اقدام
۱	تحلیل فرصتها و تبیین راهکارهای اجرایی برای عملیاتی سازی توافقات حاصل از ششمین اجلاس همکاریهای اقتصادی میان استان خراسان رضوی و ولایت هرات	با عنایت به ضرورت ارتقاء و توسعه خدمات فنی و مهندسی و همچنین تقویت خدمات پشتیبان در حوزه معدن کشور افغانستان، مقرر گردید بسته پیشنهادی جامع و مشترکی توسط سه کمیسیون تدوین و ارائه گردد.	مکاتبه	۲ ماه

❖ لیست حاضرین:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	سازمان مربوطه
۱	حسین محمدیان	رئیس کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۲	هادی نبی زاده	نائب رئیس کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۳	الیه سعیدی	دبیر کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۴	غلامرضا نازپرور	رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدن	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۵	محسن خندانل	رئیس کمیسیون خدمات فنی و مهندسی و مشاوره ای و عمران	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۶	اریو برزن مافی	نائب رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدن	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۷	عباس غیب دوست	نائب رئیس کمیسیون خدمات فنی و مهندسی و مشاوره ای و عمران	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۸	عماد رجحانی	دبیر کمیسیون معدن و صنایع معدن	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۹	شهریار زهدی	دبیر کمیسیون خدمات فنی و مهندسی و مشاوره ای و عمران	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۰	سیادت	رئیس	اتاق مشترک ایران و افغانستان
۱۱	جیران جلاير	نماینده امور بین الملل	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۲	محمد رضا ابراهیم پور	عضو کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۳	حمید بابازاده	عضو کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۴	شیر آقا حبیبی	عضو کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۵	نگین افتخاری	عضو کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۶	سجاد رسولی	عضو کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۷	محمود رخصت	عضو کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی	اتاق بازرگانی خراسان رضوی

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۱۰ از ۱۱	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی ☐ عادی ☐ فوق العاده ☒ مشترک			 انجمن مهندسی عمران و معماری خراسان رضوی
	دبیر جلسه: جناب آقای محمدیان تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵ ساعت شروع: ۱۰ ساعت خاتمه: ۱۲	محل جلسه: ساختمان شماره ۱ دبیر جلسه: سرکار خانم سعیدی		

۱۸	عاطفه چاکری	مدیر بازرگانی	شرکت بازرگانی چاکری
۱۹	محمد کیوانی پور	نماینده	تامین تجارت
۲۰	مهدی منوچهری	دبیر و عضو هیئت مدیره	انجمن شرکت های ساختمانی و تاسیساتی استان خراسان رضوی
۲۱	علیرضا قرایی	مدیرعامل	کارگروه سازندگان
۲۲	ریحانه روشن	مدیرعامل	آداک سازه طوس
۲۳	محمد جعفر عین القضاة	عضو هیئت مدیره	انجمن شرکت های فنی و مهندسی و مشاوره ای خراسان رضوی
۲۴	حمیدرضا کاویان	عضو هیئت مدیره	کارگروه سازندگان
۲۵	محسن ایماندوست	عضو هیئت مدیره	اتحادیه مصالح ساختمانی مشهد
۲۶	هدا پیروی	مدیرعامل	موسسه علمی صنعتی خراسان
۲۷	سورنا صراف زاده	نماینده	دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه توس
۲۸	احسان تفضلی	مدیر	کسب و کار مخابراتی
۲۹	علیرضا اسماعیل زاده	عضو	انجمن شرکت های فنی
۳۰	کاظم حاجی پور	مدیرعامل	برق آسای پاوان
۳۱	مسعود دباغ	نماینده	نظام مهندسی ساختمان
۳۲	ترانه مهاجر	-	سازمان نظام مهندسی
۳۳	حمیدرضا فلاح	رئیس هیات مدیره	شرکت انتفاع
۳۴	علی پارسیان	دبیر مجمع انجمن های علمی	دانشگاه سجاد
۳۵	احسان قاسمی	عضو هیات مدیره	انجمن فنی مهندسی
۳۶	مهران امینی	--	--
۳۷	سجاد سجادی	دانشجو	دانشگاه سجاد
۳۸	محسن حسینی	دانشجو	دانشگاه سجاد
۳۹	حمید جعفری	دانشجو	دانشگاه سجاد
۴۰	سعید عباسی	-	گروه مهندسی کامیان
۴۱	مجید افشین	مشاور	اتاق بازرگانی ایران و افغانستان
۴۲	مهدی هدایت نیا	دبیر	اتحادیه صنایع لبنی خراسان رضوی
۴۳	زکيه طاهري انارکي	مدیر اجرایی	کشت و صنعت طاهر
۴۴	جعفر نجفی زاده	هیات مدیره	نظام مهندسی ساختمان
۴۵	محمد رضا اسمعیلی	کارشناس	عضو نظام مهندسی
۴۶	محمد هاشم صفار	مطالعات راهبردی	اتاق بازرگانی
۴۷	مسیحا تنها طلب	مدیرعامل	فناوری اطلاعات سیاتک
۴۸	سید جواد افخمی	مدیرعامل	زیست اکسان شرق
۴۹	ایمان تاتاری	دبیر کمیته تجارت جهانی	کارگروه سازندگان مشهد
۵۰	احسان حافظ نظامی	مدیرعامل	پارت سازه حافظ

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۱۱ از ۱۱	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی ☐ عادی ☐ فوق العاده ☒ مشترک			 انجمن ملی معادن و کربن تهران، شهریور
	رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: سرکار خانم سعیدی محل جلسه: ساختمان شماره ۱ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۶/۰۵ ساعت شروع: ۱۰ ساعت خاتمه: ۱۲			

۵۱	علی معقولی	مدیر عامل	ایناب
۵۲	جواد غیور عاملی	مدیر عامل	کاوش گستر امین
۵۳	حسن ملائکه	عضو کمیسیون	
۵۴	علی کیوانلو	عضو	انجمن مدیریت پروژه ایران
۵۵	علی حرفی	عضو	
۵۶	غزاله جلیلیان	مدیر عامل	توسعه تجارت گرال
۵۷	حسین نکاحی	رئیس	نظام مهندسی معدن
۵۸	رضا مافی	مشاور	خانه معدن
۵۹	محمد ساقی	عضو	کمیسیون معدن
۶۰	محمد رضا موسوی	مدیریت حقوقی-اداری	زر مهر تهران
۶۱	شهرام قوچانی نژاد	رئیس هیات مدیره	آرتا معدن برتر مهام
۶۲	مهدی آدمی	نماینده حقوقی	خانه معدن
۶۳	حسام الدین حقیقت ثانی	کارشناس	خانه معدن
۶۴	علیرضا مرادمان	کارشناس	خانه معدن
۶۵	فاطمه علمداری	نماینده	گروه صنعتی امیدنور
۶۶	زهرا سپهری	مشاور	شرکت صمعتی معدنی توسعه فراگیر سناباد
۶۷	علی اوحدی	هیات رئیسه	کمیسیون معدن
۶۸	طاهر افشار	--	--
۶۹	سامان نادی	--	--
۷۰	رضا موسوی نیا	--	--